

Rondvraag Commissie RGW 13 april 2022

Aan gedeputeerde Mirjam Sterk

Betreft: een onvoldoende voor het Nederlandse plan voor de landbouw (GLB-NSP)

Afgelopen week kwam de reactie van de Europese Commissie op het NSP (brief 31 maart 2022¹). Uit de reactie van de Commissie werd duidelijk dat het Nederlandse voorstel nog steeds onvoldoende is om een gezonde landbouw te realiseren. De Commissie benadrukt dat we in een klimaat- én natuurrisis zitten en dat daarom stevige maatregelen en duidelijke doelen nodig zijn²³. Dit bevestigt onze (die van GS en PS) gedachte dat we integraal naar alle 'crisissen' moeten kijken.

De Commissie adviseert onder meer:

- De verschillende groene doelstellingen zijn niet duidelijk geformuleerd (m.b.t. biologische landbouw, ecologische landschapselementen, afname van gebruik bestrijdingsmiddelen, verbetering luchtkwaliteit, waterkwaliteit, vervuiling door nutriënten). Ook is de Commissie van mening dat dat wat wél wordt voorgesteld vaak niet ver genoeg gaat. Het advies is dus dat er duidelijke doelen geformuleerd worden en hoe deze te bereiken zijn.
- Plannen om de intensieve veehouderij aan te pakken missen. "Nederland kent een zeer hoge veedruk. De Commissie betreurt dat het plan niet voorziet in maatregelen die gericht zijn op een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen of luchtverontreinigende stoffen door de intensieve veehouderij of van het hoge overschot aan nutriënten in de grond." Ook is de Commissie sceptisch over de plannen om waterkwaliteit te verbeteren en stikstofuitstoot terug te dringen. Ook de intensieve veehouderij dient dan te worden aangepakt.
- Het huidige biologische areaal in Nederland is een van de laagste in de Unie. Volgens de Commissie is het Nederlandse plan onvoldoende en bevat geen overtuigende prikkels om over te stappen op biologische landbouw. De Commissie beveelt ten eerste aan om beter gebruik te maken van het plan ter bevordering van nationale vraag naar biologische voeding, omschakeling naar biologische landbouw en om deze aan te vullen met nationale instrumenten.
- Nederland heeft een laag percentage landbouwgrond met een hoge diversiteit aan landschapselementen die bijdragen aan biodiversiteit. Het Nederlandse plan moet beter worden ingezet om het aandeel van deze functies te vergroten.

De Europese Commissie vraagt om een Nederlandse reactie binnen drie weken. Minister Henk Staghouwer wil de brief eerst goed bestuderen en zegt in mei met een appreciatie te komen. Daarover zal hij de komende tijd overleggen met de Provincies en de Waterschappen.

¹ <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=92510077-25a9-426c-bc10-dcd2a330ff67&title=Observations%20on%20the%20CAP%20Strategic%20Plan%20submitted%20by%20the%20Netherlands.pdf>

² <https://brusselsenieuwe.nl/snoeiharde-kritiek-brussel-op-landbouwplan-nederland/>

³ <https://www.boerderij.nl/europese-commissie-nederlands-glb-plan-niet-goed-genoeg>

Wij vinden dat Utrecht het verdient om steviger in te zetten op een veel duurzamer landbouwbeleid, aansluitend bij onze eigen provinciale doelen voor natuur, biodiversiteit, waterkwaliteit en niet te vergeten de landbouw zelf. En daarom vragen we de gedeputeerde om deze gelegenheid te benutten en in het aangekondigde overleg te pleiten voor een aanzienlijk ambitieuzer NSP. Ook als hier keuzes aan ten grondslag liggen die wellicht minder populair zijn, zoals bijvoorbeeld het terugdringen van de import en het gebruik van veevoer en kunstmest, of het verminderen van het aantal dieren per hectare.

Is de gedeputeerde bereid om zich hiervoor in te zetten?

Kan de gedeputeerde de commissie tijdig informeren over de voortgang en de inhoud van nieuwe Nederlandse voorstellen, zeker wanneer deze nog niet voldoen aan de noodzakelijke ambities?

Hoe gaan wij, als provincie, op de korte termijn om met deze reactie van de Europese Commissie? Zijn er dingen die we nu stilzetten of juist gaan versnellen?

Marianne de Widt en Philip Overkleeft, statenfractie D66

Annet Krijgsman, statenfractie PvdA

Hiltje Keller en Willem van der Steeg, statenfractie Partij voor de Dieren

Marjolein van Elteren, statenfractie GroenLinks